

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

گزارش نهایی طرح تحقیقاتی

عنوان:

مقایسه نظرات دانشجویان و مربیان پرستاری در مورد اجرای

OSPE و روش ارزشیابی معمول در پراتیک

مجری طرح:

زهرا تذکری

همکاران طرح:

ناصر مظفری

آسیه موحد پور*

عفت مظاهری

منصوره کریم الهی

محمدعلی محمدی

فرزانه فرشایف

چکیده

سابقه وهدف: آزمونهای عملی بخش مهمی از برنامه درسی علوم پزشکی محسوب می شوند. با این حال ارزشیابی دانشجویان بدون در نظر گرفتن معیارهایی چون عینی بودن، یکنواختی، اعتبار، صحت و قابلیت اجرا کار آسانی نیست. از آنجائیکه تا کنون آزمون مهارت‌های بالینی در اکثر دانشگاه‌های ایران بطور سنتی انجام گرفته لذا، گروه بر آن شدند تا ضمن اجرای این طرح به روش (مورد-شاهد) نظرات دانشجویان و مدرسان را در مورد روش ارزشیابی OSPE و روش معمول مورد مقایسه قرار دهند.

روش کار: این مطالعه به روش مقایسه ای انجام گرفت که جامعه پژوهش آن را دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی و مربیان شرکت کننده در فرآیند امتحان پراتیک، تشکیل می دادند. ابتدا کتاب فن علمی پرستاری توسط گروه به شکل چک لیست طراحی و سپس ۴ ایستگاه در اتاق پراتیک دانشکده تعبیه گردید، که در ۲ ایستگاه پروسجر عملی، ایستگاه سوم گزارش نویسی در پرونده و در ایستگاه چهارم پرسش و پاسخ کوتاه انجام می گرفت. در این بررسی تعداد ۱۰۰ دانشجو به روشهای فوق مورد ارزشیابی قرار گرفتند. سپس نظرات آنها از طریق پرسش نامه با شاخص لیکرتی جمع آوری و با استفاده از روشهای آماری توصیفی و تحلیلی و نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: نتایج نشان داد که میانگین سنی دانشجویان ۲۲.۶۶، اکثریت مؤنث (۸۴٪) بودند. میانگین نمرات در روش OSPE ۱۶.۴ بود و نمرات اکثر افراد (۳۲٪) بالای ۱۶ بود. در روش سنتی میانگین نمرات ۱۵.۶ بود و ۱۸ درصد افراد مورد مطالعه نمراتشان بالای ۱۶ بود. اکثریت دانشجویان پرستاری ۷۱٪ و مربیان ۷۷.۷٪ روش OSPE را ترجیح می دادند.

نتیجه گیری: از آنجائیکه نگرش اکثر مربیان و دانشجویان در مورد اجرای طرح فوق مثبت بود پیشنهاد می گردد که پروژه فوق جزو برنامه درسی و امتحانی این دانشکده و سایر مراکز مشابه مثل: آزمایشگاه فیزیولوژی، میکروبیولوژی و... قرار گیرد.

کلمات کلیدی: OSPE، ارزشیابی، روش سنتی

سپاس

حال که به لطف خدا این پژوهش به پایان رسیده پژوهشگران وظیفه خود می دانند که از مسئولین محترم دانشکده پرستاری و مامائی، مریبان محترم خانم ها عالی، پور قهرمان، کاظم زاده، حاج محمدی و آزادی، و دانشجویان پرستاری مستقر در پراتیک خانم ها کریمی و جهانگیری و از مسئولین محترم پژوهشی، سایت و واحد کتابخانه تقدیر و تشکر نمایند.

فهرست مطالب

تقدیر و تشکر	۲
چیکده	۱
بیان مسئله	۶
مقدمه	۷۳
تعریف واژه ها	۸
اهداف و فرضیات	۹
مبانی نظری	۱۰
مطالعات ایران و جهان	۱۴
نوع پژوهش و نمونه گیری	۱۷
نتایج	۲۰
بحث	۲۴
نتیجه گیری	۲۴
محدودیت ها و پیشنهادات	۲۵
منابع	۲۶
چکیده انگلیسی	۲۷

فصل اول : طرح تحقیق

مقدمه

بیان مسئله

تعریف واژه ها

اهداف

فرضیات

بیان مسئله

روش های ارزشیابی در علوم پزشکی رو به توسعه هستند. طی دو دهه اخیر علاقه زیادی به ارزشیابی کفایت عملی و بالینی دانشجویان مبذول گشته یکی از این روشها^۱ OSPE می باشد که یک روش ارزشیابی مهارتهای عملی به روش عینی می باشد. در این شیوه ارزشیابی، چک لیستی از موضوعات مختلف عملی به دقت طراحی می شود و از طریق مشاهده، کفایت مهارت عملی دانشجو مورد ارزیابی قرار می گیرد(۱). بدین منظور ایستگاههای سوال و مهارت عملی متعددی طراحی می شوند که تعداد آنها بین ۳۰-۱۰ ایستگاه می باشد و در هر ایستگاه ۵-۳ دقیقه دانشجو توقف نموده سوالاتی را پاسخ می دهد و یا پروسیجری را اجرا می نماید که از طریق چک لیست، موارد جزء به جزء ارزشیابی می شوند. این روش اولین بار در سال ۱۹۸۶ توسط نایار^۲ و همکارانش با الگوگیری از OSCE که توسط هاردن و همکارانش در سال ۱۹۷۵ ارائه شده بود بکار گرفته شد و به عنوان روش جدید امتحان عملی مورد پذیرش قرار گرفت(۲). با توجه به اینکه دروسی مثل اصول و فنون، فیزیولوژی، بیوشیمی، انگل شناسی...هم به صورت تئوری و هم به صورت عملی تدریس می شوند و آزمونهای عملی منطقی و قابل قبولی که عینی باشد، برای ارزشیابی چنین واحدهایی وجود ندارد و اغلب اساتید بطور ذهنی عملکرد دانشجو را ارزشیابی می کنند، لذا بر آن شدیم تا ضمن اجرای این طرح نظرات دانشجویان و مدرسان را از این شیوه ارزشیابی جویا شویم.

^۱ -Objective structured practical examination

^۲ - Nayar

ارزشیابی آموزشی یک فرایند نظام دار جمع آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات است که تعیین می کند هدفهای مورد نظر آموزشی تا چه میزانی تحقق یافته یا در حال تحقق یافتن هستند (۳)

بلوم و همکاران (۱۹۵۶) اهداف آموزش را در سه حیطه شناختی، عاطفی و روانی حرکتی تقسیم بندی کردند که هدفهای حیطه حرکتی را می توان از طریق، مشاهده، مقیاس، درجه بندی، فهرست دیداری سنجش نمود. (۴)

OSPE که به معنی آزمون عملی عینی دارای ساختار می باشد از جمله روش هایی است که می تواند حیطه عملکرد فراگیران را بطور عینی و پایا مورد ارزیابی قرار دهد و دستیابی به تمامی اهداف آموزش عملی را ممکن سازد از مزایای این روش این است که پرسش و نمره دهی فراگیران به طور یکسان انجام می شود (۵). در واقع OSPE شکل تعدیل یافته^۳ OSCE می باشد که به جای بررسی پروسیجرهای بالینی، پروسیجرهای عملی را مورد ارزیابی قرار می دهد (۶). با استفاده از این روش تمام پروسیجرهای عملی را در آزمایشگاه (مرکز مهارتهای بالینی) می توان ارزیابی کرد (۵). در آموزش رشته های پزشکی در کنار آموزش های بالینی علوم پایه دروسی وجود دارند که قسمتی به صورت تئوری و بخشی به شکل عملی اجرا می شوند که درس اصول و فنون پرستاری از آن جمله می باشد. هدف از این مطالعه اجراء روش OSPE و مقایسه نظرات دانشجویان و مربیان در مورد روش ارزشیابی معمول و روش OSPE بود.

³ - Objective structured clinical examination

تعریف واژه ها (علمی و کاربردی)

تعریف نظری و عملی

OSPE: روش ارزشیابی عملی سازمان یافته که در آن مهارت‌های عملی از طریق یک چک لیست که بطور دقیق توسط امتحان کنندگان تنظیم شده را در ایستگاه‌های متعدد ارزشیابی می شوند (۵).

تعریف عملی دانشجوی

منظور دانشجویان رشته پرستاری می باشند که واحد پراتیک را می گذرانند.

تعریف عملی مربیان

منظور مربیان کارشناس دانشکده پرستاری (رشته پرستاری) می باشند که آزمون پراتیک را برگزار می کنند

تعریف نظری نظرات

بررسی نظرات دانشجویان و مربیان براساس شاخص لیکرت از کاملاً موافق، موافق، بی نظرمخالف درجه بندی شد (۷).

هدف کلی طرح

مقایسه نظرات دانشجویان و مربیان پرستاری در مورد OSPE و روش ارزشیابی معمول در پراتیک

اهداف اختصاصی

- ۱- تعیین نظرات دانشجویان و مربیان مامائی در مورد اجرای OSPE
- ۲- تعیین نظرات دانشجویان و مربیان مامائی در مورد روش معمول ارزشیابی
- ۳- مقایسه نظرات در مورد دو روش فوق

اهداف کاربردی

ارائه رهنمودی برای بکارگیری این روش به مسئولین و دست اندرکاران

سوالات پژوهش

۱- نظرات دانشجویان پرستاری در مورد ospe چگونه است

۲- نظرات مربیان پرستاری در مورد ospe چگونه است

فصل دوم پیشینه تحقیق یا بررسی

متون

- مبانی نظری

- مطالعات جهان

- مطالعات ایران

مبانی نظری

چهارچوب نظری این تحقیق بر مفهوم ارزشیابی استوار است که در غالب آن به انواع روش های ارزشیابی به خصوص، ارزشیابی حوزه عملکردی و OSPE توجه خواهد شد.

ارزشیابی

ارزشیابی به یک فرآیند نظام دار برای جمع آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات گفته می شود به این منظور که تعیین شود که آیا هدفهای مورد نظر تحقق یافته اند یا در حال تحقق یافتن هستند و به چه میزانی. (۳) بلوم و همکاران هدفهای آموزشی را در سه حوزه تقسیم بندی نمودند که حوزه شناختی، حوزه عاطفی و حوزه روانی - حرکتی را شامل می شود. در واقع حوزه شناختی بر سنجش فعالیت های ذهنی و فکری دلالت دارد حوزه عاطفی علایق، نگرش ها و ارزش ها را مورد بررسی قرار می دهد و حوزه عملکردی (روانی - حرکتی) به زمینه مهارتهای حرکتی یا حرکات بدنی و فعالیت های فراگیر مربوط می باشد. (۳)

آزمونهای عملکردی

بنا به تعریف آزمونهای عملکردی با مهارت^۴ سرو کار دارند، مهارت در استفاده از فرآیندها و شیوه های اجرایی و نیز در تولید فرآورده ها، برای مثال دروسی مثل علوم با مهارتهای آزمایشگاهی، دروسی مثل ریاضی با مهارت حل مسئله و دروسی مثل فارسی با مهارتهای برقراری ارتباط سرو کار دارند. آزمونهای عملکردی هم از آزمون شونده می خواهند تا به انجام نوعی رفتار اقدام کنند نه اینکه صرفا سوالهایی را جواب دهد (۳).

⁴ - Skill

تعریف آزمون عملکردی

آن دسته از وسایل اندازه گیری که می کوشند تا بسنجند که چگونه کسی می تواند کاری را انجام دهد غالباً آزمونهای عملکردی نام دارند. (۳)

تهیه و اجرای آزمونهای عملکردی وقت بیشتری لازم دارد و نمره گذاری آنها هم نسبت به سایر آزمونها مشکل تر است. صاحب نظران جهت کاهش دشواری تهیه اجرا و نمره گذاری این آزمونها راههای زیر را پیشنهاد کرده اند: موقعیت و شرایط واقعی برای آزمون ایجاد شود، دستور العمل واضحی برای عملکرد موجود باشد و از فنون مشاهده استفاده شود. (۳)

فنون مشاهده

فهرست واری، مقیاس درجه بندی و نظایر آن از جمله روش ها و فنون مشاهده می باشند.

فهرست واری

در این روش مراحل عملکردی که باید انجام شود در یک ردیف متوالی لیست می شوند (چک لیست) و آن گاه مشاهده گر تعیین می کند که هر یک از آن مراحل انجام گرفته یا نه.

آزمون عملی عینی دارای ساختار

OSPE در واقع امتحانی است شبیه OSCE با این تفاوت که برای ارزشیابی واحدهای عملی غیر بالینی به کار می رود. البته چون سالهای زیادی از شناسائی آن نگذشته است استفاده از آن هنوز در دانشکده ها و مکان های آموزش پزشکی جا نیفتاده است و موارد معدودی از اجرای آن، آن هم به

صورت آزمایش وجود دارد. در این روش دانشجویان در یک سیستم مداری از تعدادی ایستگاه که در هر ایستگاه عمل خاصی از دانشجو خواسته می شود مانند تزریقات، پانسمان کردن، بخیه زدن و... عبور می کنند. در حقیقت OSPE برای ارزشیابی مهارت عملی فرد، معادل MCQ^۵ (سوال چند گزینه ای) برای ارزشیابی دانش فراگیر می باشد. مطالعات نشان می دهد که بین ۱۰-۵ ایستگاه جهت ارزشیابی به روش OSPE بکار رفته در فاصله ۲ تا ۳ ساعت حدود ۳۰ فراگیر ارزشیابی شده اند و در هر ایستگاه دانشجو ۳-۵ دقیقه توقف می کند. هر چه تعداد ایستگاه بیشتر باشد ثبات (پایایی) امتحان بیشتر است. (۹۸)

فواید OSPE

روش OSPE برای ارزشیابی مهارت عملی روش مناسبی است و نسبت به امتحانات قدیمی و مرسوم از روایی بیشتری برخوردار است، صلاحیت دانشجو منصفانه ارزشیابی می شود. هم چنین به دلیل اینکه در این آزمون متغیر امتحان کننده از محدوده خارج می شود و نمره دهی یکسان انجام می شود از پایایی بیشتری برخوردار است. امکان دادن فیدبک به دانشجو جهت رفع اشکالات بعدی بیشتر است، یک روش ارزشیابی عینی است که از طریق چک لیست های از قبل تهیه شده قابل بررسی است و دانشجو موضوع مورد امتحان را بهتر یاد می گیرد. (۳) و (۴)

معایب

OSPE تا حد زیادی به مهارت مشاهده ای ممتحن وابسته است، مدت زمان زیادی جهت تهیه چک لیست ها صرف می شود و فقط تعدادی از پروسجرهای سخت ارزشیابی می شوند. (۳)

⁵ - Multiple Choice Question

مطالعات انجام شده در جهان

اکثر مقالات یافت شده در جهان نشان می دهد که این آزمون بیشتر در گروه آموزشی فارماکولوژی بکار رفته و در سایر رشته ها تقریباً مطالعه ای در این زمینه یافت نشد.

یک مطالعه به منظور بررسی اثرات مقایسه ای ارزشیابی سنتی و روش OSPE در دانشکده داروسازی دهلی انجام گرفت که در این مطالعه تعداد ۱۶۲ (۶۳/۸٪) دانشجو شرکت نمودند که اکثر آنها معتقد بودند OSPE روش بهتری برای ارزشیابی بوده، متوسط نمرات دانشجویان در روش ارزشیابی OSPE اکثریت بالای ۷۵٪ ولی در روش ارزشیابی سنتی فقط ۴٪ دانشجویان بالای ۷۵٪ نمره گرفته بودند در روش سنتی دانشجویان به ندرت ۷۵-۷۰٪ نمره می گیرند چرا که قضاوت بر عهده معلم است در حالی در روش OSPE حتی اگر دانشجو به سوالات غلط هم جواب دهد ممکن است نمره وی از سایر پروسجرها کامل باشد. در این طرح نمره ۲ نفر از دانشجویان صفر شد که چنین چیزی در روش ارزشیابی سنتی بندرت دیده می شود و سطح نمرات در OSPE گسترده تر بود، از ۵ تا ۴۴ متغیر بود (۵).

در مطالعه دیگری که به منظور مقایسه OSPE با روش بررسی سنتی انجام گرفت تعداد ۱۰۰ دانشجو پزشکی دهلی در مطالعه شرکت نمودند ۸ سوال و ۲ ایستگاه عملی در نظر گرفته شدند که برای هر ایستگاه ۳ دقیقه در نظر گرفته شده بود، سوالات OSPE طوری طراحی شده بودند که حیطه شناختی و عملی دانشجو را ارزشیابی کنند. بررسی آماری نشان داد که تفاوت معنی دار بین نمرات کسب شده توسط روش OSPE و روش های سنتی بررسی عملی وجود دارد ($P < 0/001$) این مطالعه نشان داد نتایج OSPE مشابه معاینات بالینی سنتی است ولی جایگزین نمودارها و چارت ها نمی شود و برای بررسی خوب با OSPE باید کار استادانه ای انجام شود و بهتر است برای ارزشیابی فیزیولوژی از روش های سنتی و OSPE مشترکاً استفاده شود (۶).

مطالعه دیگری تحت عنوان بررسی نگرش دانشجویان و استادان فارماکولوژی در بریتانیا در سال ۲۰۰۰ انجام گرفت که این مطالعه بر روی ۱۱۲ دانشجوی رشته فارماکولوژی و ۱۴ استاد انجام گرفت و اطلاعات از طریق پرسشنامه ای که ۸ تیم داشت تکمیل گردید ۹۸٪ دانشجویان معتقد بودند که OSPE وسیله مناسبی برای ارزیابی مهارتهای عملی بوده، ۷۷٪ معتقد بودند که یادگیری آنها بیشتر شده ۷۱٪ معتقد بودند که امتحان لذت بخش بوده ۶۹٪ معتقد بودند که وقت آزمون کم بوده. همه پرسنل ممتحن این امتحان را از امتحان غیرساختاری راحت تر دانستند ۷۹٪ آن را وسیله ارزشیابی مطلوب دانستند. ۷۹٪ محتمل ها معتقد بودند وقت آزمون کافی بوده (۱۰).

مطالعه ای هم به منظور بررسی نگرش دانشجویان پزشکی در مورد OSPE دردرس فارماکولوژی سنجیده شده که این مطالعه بر روی دانشجویان سال دو دانشگاه علوم پزشکی منیپال، بخارا، و نپال انجام گرفت و در مورد نحوه ارزشیابی مهارتهای ارتباطی و پروسجر عملی OSPE سؤالاتی پرسیده شد. این مطالعه بر روی ۹۶ دانشجو انجام گرفت پرسش نامه نگرش و با شاخص لیکرت تهیه و پس از آزمون در اختیار دانشجویان قرار گرفت و در این مطالعه ۵۸/۶٪ دانشجویان مذکر و ۴۱/۴٪ مونث بودند، دانشجویان ابراز کردند که مدت ۳ دقیقه برای هر ایستگاه کافی نیست، و اکثر آنها متعقد بودند که OSPE احتمال شناس را در نمره دهی کاهش می دهد دانشجویان پسر نسبت به دختران بیشتر با کسب توانایی در روش OSPE موافق بودند (۱۱).

فصل سوم: شیوه اجرای طرح

- نوع پژوهش

- جمعیت مورد مطالعه

- روش نمونه گیری

- روش گردآوری اطلاعات

- ملاحظات اخلاقی

- روش تجزیه و تحلیل داده ها

نوع پژوهش

این پژوهش یک مطالعه مقایسه ای ای بود که طی آن امتحان اصول و فنون دانشجویان پرستاری بادو روش سنتی و OSPE مورد مقایسه قرار گرفت.

جمعیت مورد مطالعه

جامعه پژوهش این مطالعه را دانشجویان پرستاری و مامائی دانشکده پرستاری و مامائی اردبیل تشکیل می دادند که دانشجویان ۳ ترم متوالی با حجم نمونه ۱۰۰ نفر در مطالعه شرکت داده شدند.

روش گرد آوری اطلاعات

۱۰۰ نفر از دانشجویان گروه پرستاری در ۲ مرحله مورد ارزشیابی قرار گرفتند که یک مرحله با روش سنتی و یک مرحله با روش OSPE این کار انجام گرفت. جهت اجرای OSPE ۴ ایستگاه در نظر گرفته شد که ۲ ایستگاه برای انجام پروسجر عملی، یک ایستگاه برای گزارش نویسی و یک ایستگاه برای پرسش و پاسخ در نظر گرفته شده به دلیل کمبود امکانات فضایی در پراتیک ایستگاهها کاملاً جدا از هم نبودند و با استفاده پاروان ایستگاهها از هم جدا شدند که این مورد از ناتوانی ها و ضعف های مطالعه بود معیارهای ورود به مطالعه دانشجوی پرستاری دانشکده پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل که واحد اصول و فنون داشتند، بود و معیار خروج از مطالعه دانشجویی که سابقه استرس شدید یا بیماری آشکار روانی داشته باشد. ۲ تن از دانشجویان در ارزشیابی OSPE به دلیل استرس شدید از مطالعه خارج شدند، که نفر از آنها به علت لکنت زبان توان شرکت در آزمون زمان بندی شده را نداشت. دانشجویان یکبار از طریق چک لیستهای تهیه شده توسط اعضای هیئت علمی پرستاری ارزشیابی شدند (درس فن ۱) و یکبار هم به روش سنتی ارزشیابی شدند (درس فن ۲) و پس از هر مرحله از دانشجویان و مربیان در مورد روش های اجرا شده نظر سنجی شد و نظرات با هم مقایسه شدند.

روش های تجزیه و تحلیل داده ها

داده ها از طریق نرم افزار SPSS و آمار توصیفی (درصد) و تحلیلی (آزمون تی) تجزیه و تحلیل شدند.

میانگین نظرات هر سوال و میانگین کلی نظرات بررسی و در سه طبقه زیر تقسیم بندی شد.

۵ نگرش مثبت

۳ نگرش معمولی

۱ نگرش منفی

با استفاده از آزمون تی زوج میانگین نمرات قبل و بعد مداخله مقایسه شد.

ملاحظات اخلاقی

نکات اخلاقی که در این پژوهش مورد نظر بوده است عبارتند از :

۱- کسب معرفی نامه از واحد پژوهش دانشگاه

۲- ارائه نتایج به دانشگاه و دانشکده های کشور

فصل چهارم :

نتایج

نتایج

جداول

نمودارها

نتایج

نتایج نمرات ۱۰۰ دانشجویی که توسط هر دو روش ارزشیابی شده بودند در جدول (۱) ارائه شده که نشان می دهد نمرات حاصل از روش ospe به طور معنی داری از روش معمول بالاتر بود. میانگین نمرات دانشجویان به طور معنی داری با روش ospe بالاتر بود (۱۷.۵ در مقابل ۱۵.۶) (۳۲٪ دانشجویانی که با روش ospe ارزشیابی شده بودند، بالای ۱۶ نمره گرفته بودند، در حالی که فقط ۱۸٪ دانشجویانی که با روش معمول ارزشیابی شده بودند نمره آنها بالای ۱۶ بود. . ۵۹٪ دانشجویان رشته پرستاری و ۴۱٪ رشته مامایی بودند، ۷۱٪ دانشجویان پرستاری، ۷۸٪ دانشجویان مامایی و ۷۷.۷٪ مربیان روش ospe را ترجیح می دادند.

بالاترین نمره میانگین نظرات دانشجویان (۴.۹۷) مربوط به عادلانه بودن نمره دهی با روش ospe بود و کمترین نمره (۲.۵۱) مربوط به عدم پوشش دهی طیف وسیعی از آموخته های دانشجویان بود جدول (۲).

جدول (۱) توزیع فراوانی مطلق و نسبی افراد مورد مطالعه بر حسب سن، جنس، نمرات، رشته، ترجیح روش ارزشیابی

گروه	تعداد	درصد
سن (سال)		
۲۰-۲۲	۵۲	۵۲
۲۳-۲۵	۴۸	۴۸
Mean = ۲۲.۶۶		
جنس		
مرد	۱۶	۱۶
زن	۸۴	۸۴
نمرات در روش ospe		
بالای ۱۶	۳۲	۳۲
کمتر از ۱۶	۶۸	۶۸
Mean = ۱۷.۵		
نمرات در روش سنتی		
بالای ۱۶	۱۸	۱۸
کمتر از ۱۶	۸۲	۸۲
Mean = ۱۵.۶		
شرکت کنندگان		
مربیان	۹	۱۰۰

۵۹	دانشجوی پرستاری	۵۹
۴۱	دانشجوی مامایی	۴۱
	ترجیح روش ospe	
۷۱	گروه پرستاری	۴۲
۷۸	گروه مامایی	۳۲
۷۷.۷	مربیان	۷

جدول (۲) میانگین نمرات نظرات در مورد روش ospe (حد اکثر نمره ۵)

شماره	سؤالات	میانگین نمرات ospe (حد اکثر نمره ۵)
۱-	آیا این روش میتواند طیف وسیعی از آموخته های شما را ارزیابی کند	۲.۵۱
۲-	آیا با این روش پرسش و پاسخ در مورد پروسجر به خوبی انجام شد	۴.۰۲
۳-	آیا این روش ایجاد استرس زیادی میکند	۳.۸
۴-	آیا چک لیست وسیله عادلانه ای برای ارزشیابی عملی است	۴
۵-	آیا این روش برای امتحان عملی قابل اطمینان بود	۳.۴۹
۶-	من روش ospe را ترجیح می دهم	۴.۹۷
۷-	در روش ospe وقت ودقت کم بود	۲.۸
۸-	در روش ospe احتمال شانس کم بود	۴.۹۷
۹-	آیا تفاوت زیادی در ۲ گروه بود	۴.۳
۱۰-	باعث نظم در یادگیری می شود	۳.۲۹
	جمع	۳.۹

فصل پنجم بحث و نتیجه گیری

- محدودیت ها

- پیشنهادات

- منابع

- چکیده انگلیسی

بحث و نتیجه گیری:

نتایج نشان داد که میانگین نمرات دانشجویان به طور معنی داری با روش ospe بالاتر بود (۱۶.۴) در مقابل (۱۵.۶). اکثریت دانشجویان پرستاری و مربیان، روش ospe را ترجیح می دادند. . بالاترین نمره میانگین نظرات دانشجویان مربوط به عادلانه بودن نمره دهی با روش ospe بود و کمترین نمره مربوط به عدم پوشش دهی طیف وسیعی از آموخته های دانشجویان با این روش ارزشیابی بود.

یک مطالعه که به منظور بررسی اثرات مقایسه ای ارزشیابی سنتی و روش OSPE در دانشکده داروسازی دهلی انجام گرفته نشان داد که اکثر دانشجویان معتقد بودند OSPE روش بهتری برای ارزشیابی بوده، متوسط نمرات اکثریت دانشجویان در روش ارزشیابی OSPE اکثریت بالای ۷۵٪ بود. ولی در روش ارزشیابی سنتی فقط ۴٪ دانشجویان بالای ۷۵٪ نمره گرفته بودند و سطح نمرات در OSPE گسترده تر بوده و از ۵ تا ۴۴ متغیر بود. ۶۳/۸٪ دانشجویان ابراز کردند OSPE روش بهتری است. (۵) یافته های این پژوهش با مطالعه ما همخوانی داشت.

در مطالعه دیگری که به منظور مقایسه OSPE با روش سنتی انجام گرفته بود تفاوت آماری معنی داری بین نمرات کسب شده OSPE و روش سنتی وجود داشت. ($p < .001$)

محدودیت ها

بدلیل کمبود امکانات فضایی در پراتیک ایستگاهها کاملاً جدا از هم نبودند و با استفاده از پاروان ایستگاهها از هم جدا شدند که این مورد از ناتوانی ها و ضعف های مطالعه بود

پیشهادات

—حمایت واستقبال از روش فوق توسط معاونین آموزشی دانشکده ها هم از جهت امکانات وفضا هم

پشتیبانی مالی از مجریان

بکار گیری روش فوق به کلیه آزمایشگاههای میکروبیولوژی، فیزیولوژی، بیوشیمی و... توصیه می شود

- ۱-صابریان.معصومه وسالمی صدیقه .چگونه طرح درس بنویسیم.تهران:سالمی ۸۱ ص ۱۴۸
- ۲-زیادی. بهمن ،حقوقی. پروانه،خدادادی .منصوره وعطاری پور. شیوا .آزمونهای عملی در علوم پزشکی. EDC اصفهان اولین همایش آموزش پزشکی ۱۳۷۶.ص ۱ و ۹۸
- ۳-سیف. علی اکبر .اندازه گیری و ارزشیابی تحصیلی .تهران:انتشارات آگاه ۱۳۸۳،ص ۳۵
- ۴-شعبانی. حسن .مهارتهای آموزشی وپرورشی .تهران:سازمان مطالعه وتدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها. زمستان ،۱۳۸۱،ص ۱۴۵-۷
- 5-Roy V, Tekur U, Prabhu S. A comparative study of two evaluation techniques in pharmacology practicals: Conventional practical examination versus objective structured practical examination.Indian Journal of pharmacology. : 2004 Volume : 36 Issue : 6 | Page : 386-388
- 6-Aarti Sood Mahajan,Nilima Shanker .The comparison of ospe with conventional physiology practical assessment.JIAMS IAMSE ;2004 vol 14pp:54-9
- 7- Garg A, Rataboli PV, Muchandi K. Students' opinion on the prevailing teaching methods in pharmacology and changes recommended. Indian Journal of pharmacology. 2004 Volume : 36 Issue : 3 Page : 155-158
- 8-Koy vandana.Convention practical examination versus objective structured practical examnation . Indian Journal of pharmacology.2005 jan 16 ,36pp:386-8
- 9-Gitanjali B.The other side of ospe. Indian Journal of pharmacology.2004 vol 36 iss 6 pp:388-9
- 10- Marriott J and Wilson K.student and teacher attitude to ospe .Jpharmacological Journal 2000 vol 256 no 1.4.pp 16

11-Student feed back on th objective structured component of the practical examination in pharmacology .Clinical medicine&Health research.2002 may vol16 pp:2-9

ABSTRACT

Background objective: Practical examination is an important component of evaluation in the medical curriculum. However, evaluation of students is not easy if the criteria of objectivity, uniformity, validity, reliability and practicability have to be met. At present, practical exercises in fundamental of nursing in most medical colleges in Iran are conducted and evaluated in the conventional way, i.e., a student is given an experiment to perform, a viva is conducted after completion of the practical exercise and the candidate evaluated subsequently. Objective Structured Practical Examination (OSPE) has been suggested as an alternative instrument for the assessment of practical exercises. The objective of this study was to compare the evaluation of students' and teachers' about conventional practical evaluation versus OSPE.

MATERIAL AND METHODS: This was interventional study. The OSPE exercises were made as follows: Sets of 4 stations each include: 2 station were for practical producer, 1 for reporting and last station was for short question. 100 numbers of nursing students were subjected to both the conventional practical evaluation and OSPE in the same order and then opinion of students' and teachers' about conventional practical evaluation versus OSPE were evaluated with likert questionnaire.

RESULTS: Results show that average age of the students were 22.66 and most of them were female (84%) the scoring in the OSPE was significantly better than in the conventional system. The average scores of students were significantly higher with OSPE (16.4 Vs. 15.6) with 32% students scoring more than 16 marks whereas 18% scored more than 16 with the conventional evaluation. Most of the Students (71%) and teachers (77.7%) preferred ospe.

CONCLUSION: As students' and teachers' opinion were positive about OSPE and students had more satisfaction this methods recommended for other branch of medicine.

Keywords: Ospe ,evaluation ,conventional practical evaluation